

Nærings- og fiskeridepartementet

Pb8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2014/60953-5

Arkivkode: 008

Dato: 13.10.2014

NOU 2014:4 - Enklere regler, bedre anskaffelser: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets høringssvar

Det vises til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 20.6.14. Direktoratets høringssvar er strukturert iht. høringsbrevets kap. 2 Hovedpunkter i utvalgets forslag: del 1 omhandler innkjøp generelt, del 2 omhandler kjøp av helse- og sosialtjenester.

Direktoratet støtter i hovedsak forslag til forenklingene for anskaffelser under EØS-terskelen. Ikke-anskaffelsesfaglige hensyn bør videreføres i regelverket. Når det gjelder særregler for Helse- og sosialsektoren, har direktoratet anmerkninger til forslagene om avtalenes lengde, godkjenningssordning som kvalifikasjonskrav, og brukervalg som tildelingskriterium.

Del 1

Ad 2.1 Formål og grunnleggende prinsipper.

Direktoratet støtter mindretallets forslag om at «...formålet angis å være størst mulig samlet verdiskapning gjennom effektiv ressursbruk, basert på konkurranse. I tillegg skal regelverket sikre at allmennheten har tillit til at det offentlige opptrer med stor integritet, og at anskaffelsen skjer på en samfunnstjenlig måte». Direktoratet deler synspunktet om at anskaffelsesregelverket er et viktig verktøy for å nå samfunnspolitiske mål.

Angående forslag om grunnleggende prinsipper støtter direktoratet utvalgets forslag til opprydding og klargjøring. Således støttes mindretallets forslag om at prinsippene om forutberegnelighet og etterprøvbarhet bør nevnes eksplisitt. Det er viktig at loven formuleres klart og tydelig. Videre støttes

- at konkurranse som prinsipp videreføres, og
- at forholdsmessighetsprinsippet innarbeides i lovteksten.

Ad 2.2 Nye prosedyreregler

Direktoratet støtter flertallets forslag om å tillate all form for dialog mellom oppdragsgivere og leverandører frem til tildeling av kontrakt. De foreslåtte prosedyrene synes å innebære en betydelig forenkling, basert på lovens grunnleggende prinsipper.

Ad 2.3 Konkrete anskaffelser som er unntatt EUs nye anskaffelsesdirektiv: se del 2 nedenfor.

Ad 2.5 Skriftlighetskrav

Bufdir slutter seg til utvalgets forslag om at anskaffelser over kr. 100 000,- skal dokumenteres, men uten at det skrives protokoll. Både nåværende krav til arkivering og en framtidig helelektronisk konkurransegjennomføring anses som tilstrekkelig på dette området.

Ad 2.6 Kunngjøring

Direktoratet slutter seg til utvalgets forslag om å kunne velge mellom alminnelig kunngjøring og forhåndskunngjøring

Ad 2.7 Dokumentasjon av kvalifikasjonskrav

Direktoratet har vurdert både fordeler og ulemper i forslaget om å kunne tillate levering av en egenerklæring som foreløpig bevis mht. kvalifikasjonskravene. Noen ganger vil det være en fordel å få tilgang til nødvendig dokumentasjon før tildeling av kontrakt, i andre tilfeller vil det være en stor forenkling med en egenerklæring.

Direktoratet støtter utvalgets presisering at oppdragsgiver alltid skal ha frihet til å bestemme om leverandører bare kan dokumentere ved en egenerklæring, og forstår dette slikt at oppdragsgiver også kan kreve at leverandører dokumenterer oppfyllelsen av kvalifikasjonskravene ved å sende inn nødvendig dokumentasjon.

Ad 2.8. Digitalisering

Direktoratet har notert seg at elektroniske løsninger skal være etablert innen 18.10.18.

Flertallets forslag om å tillate levering av tilbud per e-post støttes av direktoratet. Dette anses som en betydelig ressursbesparelse.

Ad 2.9. Særlige tjenester, blant annet helse- og sosialtjenester

Se spesifikke kommentarer i del 2 nedenfor.

Ad 2.10 Terskelverdier

Direktoratet slutter seg til forslaget fra utvalgets flertall om å videreføre den nasjonale terskelverdien på kr. 500 000,-.

Ad 2.11. Ikke-anskaffelsesfaglige hensyn

Deltasenteret i Bufdir er statens kompetansesenter for deltakelse og tilgjengelighet, og skal bidra til regjeringens mål om økt tilgjengelighet og universell utforming.

Direktoratet mener at offentlige oppdragsgivere bør bruke sin innkjøpsmakt til å gjennomføre politiske målsettinger. Bruk av den sterke markedsmakten som offentlige innkjøp innebærer, gir et sterkt signal om hva som bør være grunnleggende krav i anskaffelser. Dagens diskriminerings- og tilgjengelighetslov er tydelig på sine mål og ambisjoner, men ikke nødvendigvis et klart redskap for en innkjøper i en offentlig etat. Direktoratet mener at det derfor er et effektivt virkemiddel at målsettingen om universelt utformede varer og tjenester reflekteres i regelverk om offentlige anskaffelser. Direktoratet slutter seg til forslaget fra utvalgets mindretall om at bestemmelsene videreføres.

Del 2

Spesifikt om Bufdirs syn på nasjonale særregler for Helse og Sosialsektoren:

Bufdir skal som leder av Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) tilby barneverntjenester på vegne av staten, og er således en stor kjøper av barneverntjenester fra ideelle og

kommersielle leverandører. Bufdir støtter generelt flertallets innstilling om å benytte den nye forskriftens kapittel II (2) på Helse og Sosialtjenester og på den måten oppnå mer fleksibilitet for innkjøp i denne sektoren. Det er imidlertid ønskelig å kommentere spesifikt i forhold til noen av enkeltbestemmelsene sett i lys av et barnevernspesifikt synspunkt.

1. Ad Varighet av rammeavtaler:

Direktoratet er enig i forslaget om langsiktige rammeavtaler. Vi ser dog at det er en utfordring hvordan nødvendig kapasitet kan styres inn i rammeavtalene når disse gjøres langsiktige. Risikoen for at kapasitetsbehovet endrer seg øker med lengden på avtalene. Det kan også være problematisk med langvarige avtaler så lenge direktoratet er hovedaktør på innkjøpssiden. Dette kan virke begrensende på markedet. Direktoratet vurderer at man her må avveie den sikkerhet langvarige avtaler gjør for det eksisterende markedet opp mot begrensningene dette har for at nye aktører skal kunne komme inn på markedet.

2. Ad kvalifikasjonsordninger:

Det er i direktoratet startet en drøfting av hvorvidt godkjenningsordningen for barneverninstitusjoner kan brukes som kvalifikasjonskrav. Spørsmålet om godkjenningsordningen kan erstatte konkurranser må drøftes videre. Det kan være problematisk hvis kommunene vil få anledning til å velge fritt mht plassering av barn. Dette gir en enda større uforutsigbarhet i vurderinger av behov, og således en større uforutsigbarhet for leverandører og risiko for at avtaler ikke vil dekke kommunens ønsker. Rolle- og ansvarsforhold mellom stat og kommune må avklares på dette området.

3. Ad brukervalg som tildelingskriterium

I tillegg mener direktoratet at begrepet brukervalg må problematiseres mer dersom dette skal kunne brukes som tildelingskriterium og avropsmekanisme. Det må defineres hvem som i kjøp av barneverntjenester er brukere; kommune, barn eller foresatte. I tillegg er enkelte av plasseringene i institusjon og i fosterhjem hjemlet i barnevernlovens tvangsparagrafer. Vi vurderer at fritt brukervalg er lite hensiktsmessig ved bruk av tvang.

Med hilsen

Mari Trommald (e.f)
direktør

Nils Christian Thomsen
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

